



Zaaknummer : 01027922
Ons Kenmerk : ODH489496
Datum : 21-11-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 31 maart 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het slopen van een bestaande woning en een schuur en het bouwen van een nieuwe woning aan de Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn en is aangevraagd namens de eigenaar. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 1 september 2026.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan de eigenaar;
- II. de voorschriften 1 tot en met 10 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende gegevens van 8 november 2022 en 15 november 2022 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf 1 augustus 2023 tot en met 1 september 2026.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.



VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering één week van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan Ontheffing Wnb Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn' van februari 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b. aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.



- 5 De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Ontheffing Wnb Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn' van februari 2022.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a. voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b. voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Het ongeschikt maken van de huismusnesten dient verricht te worden onder begeleiding van de ecologisch deskundige (vs. 4) buiten het broedseizoen van de huismus, welke loopt van 1 maart tot en 31 augustus, en buiten koude perioden (gedefinieerd als perioden met drie tot vijfdagen aanhoudende (nacht)vorst). Indien sprake is van late broedsels, dient ook de maand september te worden ontzien. Zulks ter beoordeling van de ecologisch deskundige (vs. 4). Het ongeschikt maken van de bebouwing voor de huismus dient te worden uitgevoerd door het handmatig verwijderen van alle dakpannen. Hiervan dient verslag te worden gedaan in het ecologisch logboek (vs. 2).
- 10 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden door de ecologisch deskundige op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de voorziening op zo kort mogelijk termijn weer hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus. Bovendien moeten de tijdelijke voorzieningen zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 11 De tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door de ecologisch deskundige (vs. 4). Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de ecologisch deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.

Aanwijzingen voor gebruik

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.



OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 31 maart 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het slopen van een bestaande woning en een schuur en het bouwen van een nieuwe woning aan de Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn en is aangevraagd namens de eigenaar. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 1 september 2026.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Activiteitenplan Ontheffing Wnb Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn, Watersnip Advies, projectnummer: 21A100, februari 2022;
- Nader onderzoek beschermde soorten Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn, Habitus, documentcode: CTVI2021-1-NO-V1, 7 oktober 2021;
- Quicksan Wet natuurbescherming Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn, Habitus, documentcode: CTVI2020-3-QS1-V1, 14 december 2020;
- Aanvullende informatie zaaknummer 01024162 Conceptaanvraag Wet natuurbescherming Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn, Watersnip Advies, 28 maart 2022.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 27 oktober 2022 per email verzocht om aanvullende gegevens.

Op 8 november 2022 hebben wij de volgende gegevens ontvangen:

- Email Aanvullende informatie zaaknummer 01027922, Watersnip Advies, 8 november 2022;

Op 15 november 2022 hebben wij de volgende gegevens ontvangen:

- Email Aanvullende informatie zaaknummer 01027922, Watersnip Advies, 15 november 2022.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 26 april 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.



De huismus is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

De eigenaar is voornemens om de woning en schuur aan de Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn te slopen en een nieuwe woning met garage te bouwen. De sloopwerkzaamheden staan gepland te starten op 1 december 2023 en duren naar verwachting tot uiterlijk maart 2024. Bij de aangevraagde ontheffingsperiode is rekening gehouden met eventuele uitloop van de werkzaamheden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Aan de zuidkant, nabij de knik in het dak van de woning aan de Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn zijn twee nesten van de huismus aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Aan de zuidkant van de woning, nabij de aangetroffen nesten is een lindeboom aanwezig die deel uitmaakt van de functionele leefomgeving. Deze blijft met de voorgenomen ingreep behouden. Langs de Woubrugseweg zijn struiken aanwezig die als hop-over naar naastgelegen percelen functioneren. Hiervan zal een deel worden verwijderd. Er blijft echter een groot deel van deze groenstructuur behouden waardoor de functie, als hop-over naar naastgelegen percelen met geschikt leefgebied behouden blijft. In de tuin van Woubrugseweg 19, waar de tijdelijke nestkasten zijn opgehangen staan diverse hogere bomen, struiken en hagen, die geschikt zijn als leefgebied voor de huismussen die daar aanwezig zijn.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Ontheffing Wnb Woubrugseweg 17 te Alphen aan den Rijn' van februari 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing buiten de broedperiode van de huismus en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de huismus.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaan twee nesten van de huismus verloren. In januari 2022 zijn acht tijdelijke nestkasten van het type HMT1 van Unitura gerealiseerd aan de oostelijke gevel van de woning op de Woubrugseweg



19 te Alphen aan den Rijn. In de permanente situatie worden vier nestkasten van het type HMP2 van Unitura ingebouwd in de oostelijke gevel van de nieuw te bouwen woning. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Buiten de kwetsbare broedperiode, welke loopt van 1 maart tot en 31 augustus, en buiten koude perioden (gedefinieerd als perioden met drie tot vijfdagen aanhoudende (nacht)vorst) worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat huismussen aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Indien sprake is van late broedsels, dient ook de maand september te worden ontzien. Dit wordt uitgevoerd door alle dakpannen van het gehele dak handmatig te verwijderen. Wanneer alleen een deel van de dakpannen worden verwijderd, bestaat de kans dat de huismussen zich verplaatsen naar een deel waar nog wel dakpannen liggen. Voorgaande hebben wij vastgelegd in voorschrift 9. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alphen aan den Rijn. De aangetroffen nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan nestplaatsen in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de kolonie ondervindt gevolgen van de geplande werkzaamheden. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

De bebouwing in het plangebied dateert uit 1913 en staat op een oude fundering welke niet onderheid is. Hierdoor is de vloer al meer dan een halve meter gezakt. Dit is aangetoond door middel van foto's. Inpandig is het huis 30 cm opgehoogd, maar de oude vloer staat onder water. Hierdoor is er vocht en schimmel in de muren en ook wateroverlast. Doormiddel van foto's is aangetoond dat de kelder onder water staat, dat er houten delen zoals deurposten wegrotten en dat er vocht, schimmel en scheuren in de muren aanwezig zijn. Dit zorgt voor een te hoge luchtvochtigheid en een daaruit resulterende ongezonde situatie. Er bestaat een samenhang tussen de aanwezigheid van vocht en schimmel in de woning en een verhoogde prevalentie van respiratoire symptomen zoals astma en reumatische aandoeningen. In de nieuw te bouwen woning wordt de luchtvochtigheid in de woningen lager. De te realiseren verbetering komt de gezondheid van de bewoners ten goede.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.



Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden aangezien het gaat om het uitvoeren van het slopen van een bestaande woning en een schuur en het bouwen van een nieuwe woning met garage. Het project beoogt het bouwen van een duurzame woning. Vanwege het ontbreken van een degelijke fundering en het daardoor wegzakken van de woning en de schuur is een verbouwing onmogelijk. Bovendien zouden de aangetroffen nesten bij een alternatieve werkwijze zoals een volledige renovatie, wat nodig is om het doel te bereiken, ook verloren gaan.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de huismus te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare broedperiode van de huismus en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens en na de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat voldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen werkwijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de huismus op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Alphen aan den Rijn bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.